

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри українознавства
Протокол № 19 від 22 червня 2018 р.
Зав. кафедри

_____ Д.П. Шапран

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО

Кількість кредитів ECTS 5

Розробники:

Ревуцька С.К., к.філол.н.

Чевердак П.О.,

асистент кафедри українознавства

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова / вибіркова дисципліна	Обов'язкова
Семестр	
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	2
Лекцій, годин	24
Практичні / семінарські, годин	30
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	96
Тижневих годин для денної форми навчання	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	6
Вид контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувати академічну культуру та навички наукового мовлення, що сприятиме підвищенню якості подальшої навчально-наукової діяльності, допоможе реалізації творчого потенціалу студентської молоді.

Завдання: сприяти дотриманню принципів академічної доброчесності у студентському середовищі; формувати навички усного та писемного наукового мовлення, створення, оформлення та презентації академічних робіт різного типу; прищеплювати відчуття відповідальності та взаємоповаги; навчити працювати з науковими джерелами.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	У тому числі			
		л	п/с	лаб	срс
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Принципи академічної культури					
Тема 1. Основні засади вищої освіти. Принципи взаємодії учасників навчального процесу	14	2	2	0	10
Тема 2. Академічна доброчесність як запорука якісної вищої освіти	16	2	4	0	10
Тема 3. Інтелектуальна власність та авторське право	16	2	2	0	12
Тема 4. Плагіат: виявлення та запобігання. Форми покарання за привласнення чужих наукових здобутків	18	2	4	0	12
Разом за змістовим модулем 1	64	8	12	0	44
Змістовий модуль 2. Особливості створення наукових матеріалів					
Тема 5. Генерація ідей. Психологічний аспект науково-дослідної роботи студентів	12	2	2	0	8
Тема 6. Особливості роботи з інформаційними джерелами різних типів. Цитування та покликання в науковому тексті	18	4	4	0	10
Тема 7. Наукове мовлення. Специфіка та форми наукового стилю. Мовні засоби	12	4	4	0	8
Тема 8. Організація наукового тексту	18	2	2	0	10
Тема 9. Укладання бібліографії. Бібліографічний пошук	12	2	2	0	8
Тема 10. Загальне оформлення результатів наукового дослідження	14	2	4	0	8
Разом за змістовим модулем 2	86	16	18	0	52
Усього годин	150	24	30	0	96

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Години
1	Семінар-практикум Основні засади вищої освіти. Принципи взаємодії учасників навчального процесу	2
2	Семінар-практикум Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого	4
3	Семінар-практикум Авторське право. Правила використання об'єктів інтелектуальної власності	2
4	Семінар-практикум Протидія плагіату	4
5	Практичне заняття Технології генерації ідей. Психологічний аспект науково-дослідної роботи студентів	2
6	Практичне заняття Робота з інформаційними джерелами. Правила цитування та покликання в науковому тексті	4
7	Семінар-практикум Наукове мовлення	4
8	Практичне заняття Організація наукового тексту	2
9	Практичне заняття Укладання бібліографії. Бібліографічний пошук	2
10	Практичне заняття Загальне оформлення результатів наукового дослідження	4

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної літератури з тем дисципліни, аналіз Інтернет-джерел.
2. Підготовка доповідей із використанням презентацій.
3. Складання структурних схем і таблиць.
4. Підготовка до друку наукових тез і статей.
5. Створення Етичного кодексу студента ДонНУЕТ.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занятя	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Принципи академічної культури			
Семінар-практикум Основні засади вищої освіти. Принципи взаємодії учасників навчального процесу	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. Аналіз нормативно-правових актів, які регулюють освітній процес. 2. Розгорнуті відповіді на питання. 3. Виконання завдань. 4. Доповіді за визначеними темами. Джерела: 22, 23, 26, 27, 28, 29	Фронтальне та індивідуальне опитування, аналіз виконаних завдань, заслуховування доповідей.
Семінар-практикум Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. 2. Аналіз Етичних кодексів університетів, Декларації етичних принципів вищої освіти. 3. Розгорнуті відповіді на питання. 4. Виконання завдань. 5. Доповіді за визначеними темами. Джерела: 4, 17, 20, 21, 22, 24, 27	Фронтальне та індивідуальне опитування, аналіз виконаних завдань, обговорення проблемних питань, заслуховування доповідей.
Семінар-практикум Авторське право. Правила використання об'єктів інтелектуальної власності	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. Аналіз нормативно-правових актів. 2. Розгорнуті відповіді на питання. 3. Виконання завдань. 4. Доповіді за визначеними темами. Джерела: 8, 9, 10, 12	Фронтальне та індивідуальне опитування, аналіз виконаних завдань, заслуховування доповідей, обговорення юридичного аспекту теми.
Семінар-практикум Протидія плагіату	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. 2. Розгорнуті відповіді на питання. 3. Виконання завдань. 4. Огляд програм, які спрямовані на виявлення плагіату. Джерела: 7, 18, 19, 29	Фронтальне та індивідуальне опитування, аналіз виконаних завдань, обговорення проблемних питань.

Змістовий модуль 2. Особливості створення наукових матеріалів			
Практичне заняття Технології генерації ідей. Психологічний аспект науково- дослідної роботи студентів	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. 2. Розгорнуті відповіді на питання. 3. Виконання завдань. Джерела: 5, 11, 13, 15, 16	Фронтальне та індивідуальне опитування, аналіз виконаних завдань, обговорення проблемних питань.
Практичне заняття Робота з інформаційними джерелами. Правила цитування та покликання в науковому тексті	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. 2. Розгорнуті відповіді на питання. 3. Виконання вправ і завдань. 4. Розробка рекомендацій щодо роботи з інформаційними джерелами. Джерела: 1, 2, 5	Фронтальне та індивідуальне опитування, аналіз виконаних завдань, обговорення.
Семинар-практикум Наукове мовлення	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. 2. Розгорнуті відповіді на питання. 3. Виконання вправ і завдань . Джерела: 3, 5, 6, 25	Фронтальне та індивідуальне опитування, аналіз виконаних завдань.
Практичне заняття Організація наукового тексту	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. 2. Розгорнуті відповіді на питання. 3. Виконання вправ і завдань. Джерела: 1, 2, 3, 25	Фронтальне та індивідуальне опитування, аналіз виконаних завдань, аналіз зразків наукового тексту.
Практичне заняття Укладання бібліографії. Бібліографічний пошук	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. 2. Розгорнуті відповіді на питання. 3. Виконання вправ і завдань. 4. Укладання тематичної картотеки. Джерела: 1, 2, 5	Фронтальне та індивідуальне опитування, аналіз виконаних завдань, обговорення та аналіз картотек.
Практичне заняття Загальне оформлення результатів наукового дослідження	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. 2. Розгорнуті відповіді на питання. 3. Виконання вправ і завдань. Джерела: 2, 5, 14	Фронтальне та індивідуальне опитування, аналіз виконаних завдань.
Усього:	96		

7. Результати навчання

1.	Дотримання правил академічної доброчесності.
2.	Знання та дотримання прав і обов'язків учасника навчального процесу; дотримання авторських прав, повага інтелектуальної власності.
3.	Вміння вести дослідницьку роботу та оформлювати її результати.
4.	Запобігання плагіату в навчальному процесі.
5.	Знання та вміння працювати з інформаційними джерелами різного типу.
6.	Навички створення та презентації наукових текстів.
7.	Знання правил цитування, покликання та бібліографічного оформлення.

8. Форми навчання

Лекційні та практичні заняття, індивідуальна робота, робота в групах, самостійна робота.

9. Методи оцінювання

Залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

№ теми практичного заняття	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальні завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1. Принципи академічної культури						
Тема 1.		2	2	1		5
Тема 2.		4	2	1		7
Тема 3.	2	2	2	1		7
Тема 4.		4	2			7
Разом за змістовий модуль 1	2	12	8	3	10	35
Змістовий модуль 2. Особливості створення наукових матеріалів						
Тема 5.		2	2	3		7
Тема 6.		4	2	2		7
Тема 7.	2	4	2	1		8
Тема 8.		4	2	1		7
Тема 9.	2	2	2	1		6
Тема 10.		4	2	6		13
Разом за змістовий модуль 2	4	20	12	14	15	65
Усього	6	32	20	17	25	100

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студентів оцінюються:
оцінювання протягом семестру: 100 балів – залік.

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

Комплект навчально-методичних матеріалів для забезпечення і супроводу робочої програми включає:

- сучасну вітчизняну і закордонну навчальну і наукову літературу;
- законодавчі та нормативні документи;
- тематичну добірку матеріалів до завдань;
- комплекти контрольних питань для перевірки знань студентів;
- методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів.

12. Рекомендована література

Основна

1. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. – К.: УкрНДНЦ, 2016. – 16 с. Бондаренко С.В. Авторське право та суміжні права / С.В. Бондаренко. – К.: Ін-т інтел. власн. і права, 2008. – 288 с.
2. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій (розроблено на підставі ДСТУ 3008-95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення») // Бюлетень ВАК України. – К., 2011. – № 9/10. – С. 2–10.
3. Гриценко Т.Б. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. / Т.Б. Гриценко. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 624
4. Етичний кодекс ученого України [проект]. – К.: Видавничий дім «Академперіодика» НАН України, 2009. – 16 с.
5. Колісніченко Е.В. Основи наукових досліджень: конспект лекцій / Е. В. Колісніченко. – Суми : Сумський державний університет, 2012. – 83 с.
6. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови: навч. посіб./ Л.І. Мацько, Л.В. Кравець. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – 360 с. – (Серія «Альма-матер»).
7. Плагіат у студентських роботах: методи виявлення та запобігання: метод. посіб. / за ред. Н.В. Стукало. – Дніпропетровськ: ДНУ імені Олеся Гончара, 2013. – 44 с.
8. Потехіна В.О. Інтелектуальна власність: навч. пос. / В.О. Потехіна – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 414 с.
9. Право інтелектуальної власності. За ред. Підпригори П.А., Святоцького О.Д. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2004. – 670 с.
10. Право інтелектуальної власності: Акад. курс: Підруч. для студ. вищих навч. закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. – 696 с.

Допоміжна

11. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям / С. У. Гончаренко. – Київ : АПН України, 1995. – 145 с.
12. Забіяка І. М. Теоретичні аспекти формування академічної культури студентів в умовах сучасного університету / І. М. Забіяка // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2016. – Вип. 51. – С. 144–150.
13. Еко У. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки / У. Еко; пер. За ред. О. Глотова. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 224 с.

14. Женченко М.І. Оформлення публікацій у наукових журналах і збірниках: вимоги стандартів та видавничі реалії (на прикладі наукових видань НАН України) / М.І. Женченко // Наука України у світовому інформаційному просторі. – К.: Академперіодика, 2011. – Вип. 5. – С. 125–136.
15. Інструкція з написання наукової статті [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.morphology.dp.ua/_pub/MORPHO-2013-07-01/13rednns.pdf
16. Как студенту написать первую научную статью. Инструкция / Молодой ученый [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://moluch.ru/information/kak-studentu-napisat-pervuyu-nauchnuyu-statyu-instrukciya/>
17. Кодекси честі у боротьбі за академічну доброчесність – думка професорів Центру академічної доброчесності учений [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0ByePGdGpHh6WbW9ibE1uNzJxYjg/view?usp=sharing>
18. Лайберг М., Немоловська Т. Списування: український і американський досвід // Прозорість і корупція в системі вищої освіти України: зб. матер. конф. (21–22 листоп. 2002 р., м. Львів) / М. Лайберг, Т. Немоловська. – К.: Таксон, 2003. – (Серія «Вища освіта в сучасному світі»). – С. 269–271.
19. Побіженко В. В. Плагіат, як чинник зниження якості освіти / В. В. Побіженко, І. А. Побіженко // Системи обробки інформації. – 2011. – № 8. – С. 310–313.
20. Рогожа М. М. Етичне регулювання академічного середовища у проблемному полі академічної етики: осмислення механізмів дієвості Бухарестської декларації / М.М. Рогожа // Філософія освіти. – 2014. – № 1. – С. 232–241. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PhilEdu_2014_1_15
21. Сизова І. Л. Академічна культура сучасного російського університету / І. Л. Сизова // РЕМ: Psychology. Educology. Medicine. – 2015. – № 2. – С. 9–24.
22. Товканець Г.В. Етика взаємин та етичний кодекс в організаційній культурі вищого навчального закладу / Г.В. Товканець // Професійна освіта: методологія, теорія та технології: зб. наук. праць. – Київ.: Педагогічна думка, 2015. – Вип. 2. – С. 216–227.
23. Хоружий Г.Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти / Г.Ф. Хоружий. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. – 320 с.
24. Цокур О.С. «Кодекс честі» в системі вищої освіти США / О.С. Цокур // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки». – Черкаси, 2009. – Вип. 150. – С. 57–62.
25. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу / Н. Шліхта, І. Шліхта. – К., 2016. – 61 с.

Інтернет-ресурси

26. Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку [Електронний ресурс] // Східноукраїнський Фонд соціальних досліджень. – Режим доступу: http://fond.sociology.kharkov.ua/images/docs/academ_cult/material.pdf
27. Бойченко М.І. Гідність, цілісність і успішність: академічні та громадянські чесноти / М.І. Бойченко // Філософська думка. – 2014. – № 5. – С. 110-122. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Philos_2014_5_11
28. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print>
29. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project – SAIUP – Режим доступу: <http://www.saiup.org.ua/>